

Iben Brinch Jørgensen og Jorun Ulvestad ⁱ: "**Med den retoriske felthatten på: En studie av en arbeidsmiljøundersøkelse (ARK) i høyere utdanning**"

Hva skjer når en høyere utdanningsinstitusjon i Norge skal evaluere seg selv? Hvem gjør hva og på hvilke måter? Hvem handler og hvem blir det handlet med? Vi har fulgt en såkalt ARK-undersøkelse, altså en arbeidsmiljø- og arbeidsklimaundersøkelse, fra den ble lansert og deretter gjennomført innenfor vår egen institusjon. ARK er utviklet av forskere fra NTNU og anvendt på høyere utdanningsinstitusjoner i Norge (se www.ntnu.no/ark). Vår egen nyfusjonerte institusjon Universitetet i Sørøst-Norge (USN) har hatt sin ARK-undersøkelse våren 2019. Vi har hatt felthatten på mens vi gikk igjennom ARK i vår egen institusjon; vi har fulgt ulike diskusjoner på åpne møter og lest utsendte dokumenter. Deretter har vi tatt de kritisk-retoriske brillene på og vurdert arbeidsmiljøundersøkelsen som en retorisk situasjon som bedriver en selvdefinerende kommunikatív øvelse. Institusjonen er preget av store endringer, for eksempel er de kollegiale organene innenfor sektorens ganske systematisk nedbygget og ansatte ved nyfusjonerte UH-institusjoner melder om betydelig svekket innflytelse (Kunnskapsnotat Forskerforbundet, 8. april 2019).

Vi tilhører to ulike generasjoner og to ulike fagmiljøer – retorikk og utdanningsvitenskap. Vi har i tillegg ulike faglige perspektiver – retorisk feltmetode og makt og kjønn (Jørgensen 2019, Ulvestad 2016, 2017). Der den ene har erfaring fra fagforeningsarbeid har den andre en rekke år bak seg i institusjonens toppledelse. Vi spør oss selv hvilken retorisk agency som skapes mellom ledere og ansatte på ulike nivåer. Hvilke perspektiver er i konflikt? Hvem går sterkest inn og styrket ut av en slik prosess, og på hvilke premisser? Studien er basert på retorisk kritikk av sentrale dokumenter og en analyse av situasjonen, forstått som en casestudie med bruk av retorisk feltmetode og institusjonell etnografi (Smith, 2005).

Referanser

Jørgensen, IB (2019): Seriffer og sjiraffer. Stilistikkens plass i akademisk skriving. I IB Jørgensen og N Askeland (red.) *Kreativ akademisk skriving*. Oslo: Universitetsforlaget (under utgivelse)

Forskerforbundet (2019) Medbestemmelse under press – et kunnskapsnotat om utviklingen i de ansattes medbestemmelse i statlig sektor, www.forskerforbundet.no (lesedato 24.04.19)

Smith, DE (2005): *Institutional Ethnography. A sociology for people*. Landham, MD: AltaMira

Ulvestad J (2016) Myter i omløp - Det annet kjønn i academia. *Uniped* 9(1): 24–36. doi: 10.18261/issn.1893-8981-2016-01-03

Ulvestad J (2017) Fremad i alle retninger! Implementering av et kjønnsbalanseprosjekt i academia. *Tidsskrift for Kjønnforskning* 40(1): 5–21. doi: 10.18261/issn.1891-1781-2017-01-02

ⁱ Forskerne bidrar på likeverdig vis i studien og i forfatterskapet, og deres navn er oppført i alfabetisk rekkefølge.